

МААЛЫМАТТАР БЮЛЛЕТЕНИ

№ 1, июль - декабрь 2021

COVID-19 пандемиясы бүткүл дүйнө жүзүндөгү улуттук билим берүү системасына сокку урду. 2020-жылдагы тажрыйба көрсөткөндөй, 168 өлкөдөгү 1.6 млрд окуучу аргасыз аралыктан окутууга өттү¹. Азыркы учурда окутуунун бул формасы кыймылдын жана ресурстардын чектелген маалында окутуунун үзгүлтүксүздүгүн камсыздоо үчүн эң натыйжалуу ыкмалардын бири. Ошондой болсо да, Кыргызстан, Монголия, Тажикстан өлкөлөрүндөгү мектептердеги аралыктан билим берүүнүн жүрүшүнө, билим берүүнүн сапатын жогорулатууга жана гендердик теңсиздикке, этникалык абал, географиялык алыс жайгашууга карабастан, окутууга көңүл бурулуп, анын жеткиликтүү болушун иликтөөгө катуу талап кылынат.

«Таалим-Форум» коомдук фонду (жетектөөчү уюм; Кыргызстан), «NNK», (Монголия), «Анахита» (Тажикстан) уюмдарынын консорциуму (мындан ары *консорциум*) «Кыргызстан, Монголия жана Тажикстанда билим берүүнүн сапатын жана жеткиликтүүлүгүн жогорулатуу үчүн аралыктан окутуунун инновациялык ыкмалары» аттуу изилдөө долбоорун Билимдер жана инновациялар менен алмашуу GRE/KIX <https://www.gpekix.org/> программасынын негизинде, Эл аралык өнүгүүлөрдү изилдөө борборунун (IDRC, Канада) <https://idrc.ca/en> колдоосу менен ишке ашырууда.

Үч мамлекетте тең аралыктан окутууда көптөгөн проблемалар, кыйынчылыктар кездешкен: окутуу технологияларынын чегинен сырткары көйгөйлөр, анын ичинде ишти көзөмөлдөө (башкаруу), мугалимдер менен окуучулардын санариптик сабаттуулугу, педагогдордун мүмкүнчүлүктөрүн кеңейтүү, жергиликтүү тилде онлайн-ресурстарды иштеп чыгуу боюнча ж.б. Изилдөөнүн натыйжалары үч мамлекеттеги калктын аялуу катмарларын эске алуу менен, билим берүүнүн сапатын жогорулатуу жана жеткиликтүү болушун камсыз кылуу саясатына мыкты сунуштарды иштеп чыгууга чоң көмөк көрсөтө алат. Долбоор жөнүндө толук маалыматты биздин [сайттан](#) окусаңар болот. **Аталган долбоордун негизинде 2021-жылы өткөрүлгөн иш чаралар жөнүндө кыскача токтолобуз.**

¹ UNICEF, 2021, <https://news.un.org/ru/story/2021/08/1408852>

18-ДЕК 2021 | БИШКЕК & ОНЛАЙН | Кеңештин отуруму

2021-жылы консорциум тарабынан долбоордун инфраструктурасын түзүү, жумушчу тобун, кеңеш берүү тобун уюштуруу, Кыргызстан, Монголия жана Тажикстандагы мектептерде билим берүү боюнча иш жүргүзгөн уюмдарды топтоп, мамлекеттик жана өкмөттүк эмес уюмдардан, билим берүү мекемелеринен келген өкүлдөрдөн, эксперттерден турган, өнөктөштүк кызматташуу жүргүзүү боюнча көптөгөн жумуштар аткарылды.

Ар бир мамлекетте билим берүү жаатында иштеген кеңири аудиторияга долбоор тууралуу расмий тааныштыруулар жүргүзүлдү. Анда 2022-жылы жүргүзүлө турган иш бөлмөдөгү изилдөөлөр, изилдөө ишин жүргүзүүнүн методологиясы менен аны иштетүүчү ачыкчытарды иштеп чыгуунун жолдору жана даярдыктар тууралуу тааныштырылды. Консорциумдун командасы, кеңеш берүү тобунун өкүлдөрү менен бирге 18-декабрда өткөн кезектеги жыйынында жылдын жыйынтыгын чыгарышты.

17-ДЕК 2021 | БИШКЕК | «Гендер жана билим» семинары

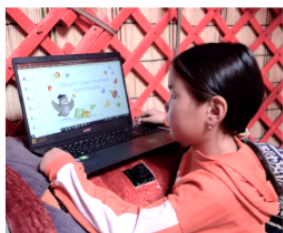
Үч мамлекетте тең чечилбеген гендердик проблемалар бар, анткени кыздар эркек балдар сыяктуу сапаттуу билим ала албай, мектепти бүтпөй калган учурлар бар, Кыргызстан жана Тажикстанда «ала качуунун» кесепетинен эрте турмушка чыккан кыздар кездешет. Бул долбоордун үч багытынын бири гендердик теңчиликке арналган, ошондуктан долбоордун натыйжалуу ишке ашуусу үчүн Консорциумдун командасына жана Кеңеш берүү тобунун мүчөлөрүнө арналган «Гендер маселеси жана билим берүү» темасындагы тренингдердин сериясы пландалган. Биринчи семинарды эксперт жана социолог, Мехригуль Аблезова долбоордун тышкы кеңешчиси Эмма Сабзалиева менен бирге өткөргөн. [Толук маалымат.](#)

ДЕК- 2021 | БИШКЕК, УЛАН-БАТОР, ДУШАНБЕ | «Мугалим – инновацияларга багыттоочу адам» тегерек столу

Декабрь айында консорциум үч мамлекетте «Мугалим – инновацияларга багыттоочу адам» аттуу тегерек стол өткөрдү. Анда катышуучулар төмөнкү маселелерди талкуулашты: Мектептерде аралыктан окутуу шартында билим берүүдөгү "инновация" деген эмне? Билим берүү процессине инновацияларды киргизүүнүн кандай мүмкүнчүлүктөрү, артыкчылыктары жана тобокелдиктери бар? Окутууда инновациянын туруктуулугун кантип камсыз кылуу керек? Санариптештирүү шартында мугалимдин ролунун өзгөрүшү. Жаңычыл мугалимдерди колдоо үчүн эмнелер керек? Санариптештирүүнүн шартында мугалимдердин кесипкөйлүгүн жогорулатуу. [Бишкекте](#), Улан-Батордо, Душанбеде өткөн тегерек стол жөнүндө [сайттан окусаңар болот.](#)

28-ОКТ 2021 | ОНЛАЙН | Билим берүү саясаты жана инновациялар боюнча биринчи КИХ ЕАР конференциясындагы презентация

ПОДХОДЫ И МЕРЫ В ОБРАЗОВАНИИ В ОТВЕТ НА ПАНДЕМИЮ COVID-19 В КЫРГЫЗСТАНЕ, МОНГОЛИИ И ТАДЖИКИСТАНЕ

ОБЩЕСТВЕННЫЙ ФОНД «ТААЛИМ-ФОРУМ», КЫРГЫЗСТАН
АЛМАГУЛЬ ОСМОНОВА - директор
ЖЫЛДЫЗ ДООГБЕКОВА - руководитель проекта

“Таалим-Форум” коомдук фонду “Кыргызстанда, Монголия жана Тажикстанда COVID-19 учурунда билим берүү тармагында жүргүзүлгөн иш чаралар менен ыкмалар” аттуу бет ачары менен КИХ ЕАРтын билим берүү саясаты жана инновациялар боюнча биринчи конференциясында тааныштырды. Бет ачар консорциумдун долбоору иликтеген үч мамлекеттеги иш бөлмө изилдөөлөрүнүн жыйынтыктарына негизделип түзүлгөн. [Толук маалымат.](#)

Алмагүл Осмонова, «Таалим-Форум» КФ директору өзүнүн ишмердүүлүгү жана билим берүү жөнүндө ойлору менен Чапман университетинин (АКШ) профессору Райан Аллен менен KIX EAP подкастында пикир бөлүшөт. [Подкастка шилтеме.](#)

ОКТ - НОЯБ 2021 | БИШКЕК, УЛАН-БАТОР, ДУШАНБЕ | Долбоордун презентациясы

2021-жылдын күз айында консорциум үч мамлекетте Билим берүү министрлигинин, билим берүү мекемелеринин, мектептердин, өкмөттүк эмес уюмдардын өкүлдөрү жана эксперттер катышкан «Кыргызстан, Монголия жана Тажикстанда билим берүүнүн сапатын жана жеткиликтүүлүгүн жогорулатуу үчүн аралыктан окутуунун инновациялык ыкмалары» аттуу долбоордун расмий бет ачарын өткөрдү. [Кыргызстан](#), [Монголия](#) жана [Тажикстанда](#) өткөрүлгөн бет ачарлар тууралуу толук маалыматтар.

24-25 ИЮЛЬ 2021 | БИШКЕК | Кеңештин биринчи отуруму

Кеңеш берүү тобунун курамы:
Уланбек Мамбетакунов – Кыргыз билим берүү академиясынын вице-президенти,
Таштанбай Сартов – И.Раззаков атындагы КМТУнин профессору,
Асылбек Жоодонбеков – билим берүү тармагында эксперт, Рамил Ярмахамедов – билим берүү мекемелериндеги ИТ иштелмелери боюнча эксперт,
Бибигүл Кошоева – И.Раззаков атындагы КМТУнин профессору.

Кеңеш берүү тобунун тажрыйбалары тууралуу маалыматтар [бул жерде](#). Кеңеш берүү тобунун алгачкы жыйналышы 2021-жылдын июль айында офлайн форматта өткөн. Жолугушуу жөнүндө толук маалымат [бул жерде](#).

Сүрөттөрдүн автору: Ильяс Нурмамбетов

